

Revisionspolitik

Sammanfattning

I utlåtandet behandlar utskottet Europeiska kommissionens grönbok Revisionspolitik: Lärdomar från krisen, KOM(2010) 561 slutlig. I grönboken tar kommissionen upp frågan om hur revisionen av företag inom EU kan stärkas. Tanken är att ett lämpligt utformat regelverk om revisorer och revision kan bidra till ökad finansiell stabilitet.

Utskottet är positivt till ett brett samråd kring dessa frågor.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Revisionspolitik

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Stockholm den 18 november 2010

På civilutskottets vägnar

Maryam Yazdanfar

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maryam Yazdanfar (S), Jan Ertsborn (FP), Magdalena Andersson (M), Anti Aysan (M), Maria Abrahamsson (M), Hillevi Larsson (S), Eva Bengtson Skogsberg (M), Jonas Gunnarsson (S), Hannah Bergstedt (S), Per Lodenius (C), Yilmaz Kerimo (S), Margareta Cederfelt (M), Otto von Arnold (KD), Carina Herrstedt (SD), Marianne Berg (V), Katarina Köhler (S) och Gustav Fridolin (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kammaren har i enlighet med 10 kap. 5 § riksdagsordningen den 21 oktober 2010 hänvisat Europeiska kommissionens grönbok Revisionspolitik: Lärdomar från krisen, KOM(2010) 561 slutlig, till civilutskottet för granskning.

I grönboken, som antogs den 13 oktober 2010, uppmanar kommissionen intresserade parter att senast den 8 december 2010 inkomma med synpunkter. Mottagna synpunkter kommer att offentliggöras på Internet.

Företrädare för Justitiedepartementet har vid utskottets sammanträde den 9 november 2010 informerat om innehållet i grönboken. Regeringen har föranstaltat om remissbehandling av grönboken. Remissvaren finns tillgängliga i ärendet.

Grönbokens huvudsakliga innehåll

I grönboken konstaterar kommissionen att de åtgärder som vidtogs både i och utanför Europa som en direkt följd av krisen främst inriktades på det akuta behovet av att stabilisera finanssystemet. Den roll som banker, hedgefonder, kreditvärderingsinstitut, tillsynsmyndigheter eller centralbanker spelade har ifrågasatts och analyserats djupgående i många olika sammanhang, men frågan om hur revisionssystemet skulle kunna förstärkas för att bidra till ökad finansiell stabilitet har hittills endast uppmärksammats i begränsad omfattning. Kommissionen anser det lämpligt att både diskutera och granska revisionernas funktion och omfattningen av revisionerna inom ramen för den allmänna reformen av lagstiftningen om finansmarknader.

Kommissionen anser att revision i kombination med tillsyn och företagsstyrning kan bidra starkt till den finansiella stabiliteten eftersom revisioner ger en garanti för att alla företags finansiella ställning överensstämmer med de rapporterade uppgifterna. I detta sammanhang framhåller kommissionen att revisorerna fyller en viktig funktion och har anförtratts uppdraget att utföra lagstadgade revisioner. De fullgör sin samhällseliga uppgift genom att yttra sig om huruvida de granskade enheternas årsbokslut ger en sann och rättvisande bild. Revisorernas oberoende bör följaktligen utgöra hörnstenen i revisionsarbetet.

Ur ett bredare strukturellt perspektiv konstaterar kommissionen att utvecklingen under de två senaste årtiondena har lett till att redan stora företag har konsoliderats till ännu större företag och att det nu bara finns en handfull sådana stora globala företag. Om något av dessa företag skulle gå under, skulle detta inte bara begränsa tillgången till reviderad finansiell information om stora företag, utan det skulle troligen även skada investerarnas förtroende och kunna påverka det finansiella systemets stabilitet i stort. Dessa stora globala företag kan anses ha fått systemviktiga proportio-

ner. Precis som när det gäller andra stora institutioner inom finanssektorn är det därför nödvändigt att ytterligare undersöka hur denna risk kan begränsas. Ett annat viktigt övervägande är om man ska tillåta ett enda revisionsföretag att bli så mäktigt att en överlåtelse av företaget allvarligt skulle störa marknaden. Kommissionen vill även utforska möjligheterna att minska de befintliga hindren för inträde på revisionsmarknaden, bl.a. genom en diskussion om de befintliga ägarbestämmelserna och den partnerskapsmodell som tillämpas av de flesta revisionsföretag.

Kommissionens uppfattning är att kontinuitet i tillhandahållandet av revisionstjänster till stora företag är avgörande för den finansiella stabiliteten. I den bemärkelsen är alternativ som att öka kapaciteten för systemföretag och undersöka för- och nackdelar med att "trappa ned" eller "omstrukturerar" systemföretag värda att undersökas närmare.

Kommissionen anser att alla typer av marknader bör ha ett effektivt tillsynssystem som är helt oberoende från revisorsyrket. Strukturella förändringar inom globala nätverk får inte leda till luckor i eller undantag från tillsynen.

Kommissionen menar att det bör övervägas om en genuin inre marknad för tillhandahållande av revisionstjänster skulle kunna inrättas. Den bör grundas på ökad harmonisering av regler och inrättandet av ett "europeiskt pass" för revisorer, vilket skulle ge dem möjlighet att tillhandahålla tjänster inom hela EU.

Mot denna bakgrund vill kommissionen inleda en diskussion om en rad olika frågor, t.ex. revisorns roll, styrningen av revisionsföretag och dessas oberoende, tillsynen av revisionsföretag, revisionsmarknadens struktur, inrättandet av en inre marknad för revisionstjänster, förenkling av reglerna för små och medelstora företag och små och medelstora revisionsföretag och internationellt samarbete om tillsynen av globala revisionsnätverk.

Kommissionen betonar att det krävs ett differentierat och välavvägt synsätt som anpassas och är proportionellt till storleken och egenskaperna hos både det granskade företaget och revisionsföretaget. Det som kan vara nödvändigt för stora systemviktiga institutioner kanske inte är lämpligt för andra börsnoterade företag eller för små och medelstora företag eller små och medelstora revisionsföretag. Eventuella förslag måste också vara förenliga med bestämmelserna om bättre lagstiftning, inklusive kostnads-nyttanalyser och konsekvensbedömningar.

Utskottets överväganden

Promemoria från Justitiedepartementet

I en promemoria från Justitiedepartementet redovisar regeringen sin preliminära ståndpunkt enligt följande. Regeringen anser att det är bra att revisionens roll för den finansiella stabiliteten uppmärksammas. Enligt regeringen kan det finnas anledning att uppmärksamma att flera av förslagen kan medföra ökade kostnader för revisionsklienterna.

Utskottets ställningstagande

Frågor om revisorer och revisionsföretag är mycket viktiga. Vidare är det bra att revisionens roll för den finansiella stabiliteten uppmärksammas. Utskottet välkomnar därför att en bred diskussion inleds kring dessa frågor. Som regeringen påpekat kan det finnas anledning att uppmärksamma att flera av förslagen i grönboken kan medföra ökade kostnader för revisionsklienterna. Enligt utskottet måste en utgångspunkt för ett framtida arbete med frågorna vara att de administrativa bördorna och kostnaderna för företag ska minska.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

*Kommissionens grönbok KOM(2010) 561 slutlig Revisionspolitik:
Lärdomar från krisen*